

Dalhem Fiber.se

Minnesanteckningar från ett första planeringsmöte

2011-10-20

Plats: Hos Almgrens Granskogs 190

Närvarande: Perolof Kallings Myre, Johanna Larson Hallföse, Bo Harstäde Harstäde, Peter Brennwald och Anna Brozen Hallvide, Erik Guldström Dalhem City, Josefine Karlsson Dalhem City, Anna Almgren och Patrik Cronholm Granskogs, Anne Stål-Mousa Region Gotland.

Allmänt:

- **Anledningen** till att vi träffas ikväll är att Hørsne har projektarbetat ett halvår, haft flera sockenmöten och bildar sin förening ikväll. Hørsne tar med sig delar av Dalhem i sin fiberdragning.
- **Anne Stål-Mousa**, bredbandsansvarig Region Gotland har med sig karta över Dalhem berättar om våra förhållanden och förutsättningar.
- **Dalhem** har runt en mil eller mindre att gräva och det är ovanligt lite för socknar. Dalhem har inga håll- eller bergmark utan åkrar vilket gör allting lättare. Det innebär att kostnaden för projektet kanske kommer att ligga runt miljonen (?), vilket är ett litet billigt, projekt enligt Anne.
- **Sträckningen** som vi talar om är från Nygårds i sydväst, från Almgrens Granskogs ev. stora Granskogs i söder, genom Dalhem city och över till Björkhage, Myre. Vi gissar på att vi har ca 150 hushåll.
- **Hørsneföreningen** tar hushållen över Vidunge och troligen även de 6 fastigheterna i nordligaste Dalhem. Hørsne tar också hushållen från telestationen, Råkarve, Kaungs, Binge, Näsungs etc.
- **Kostnaderna** kan aldrig riktigt fastställas förrän vi fått offert från gräventreprenörerna. Men Anne berättar att i stort kan vi räkna 100:-/m färdig fiber. Vi kan säkert tala om MAX 20 000:-/hushåll om vi är 150 hushåll. Mycket troligt är att vi kommer under 15 000:-/hushåll. Allt beror på hur vi finansierar grävningen. Det är där den stora kostanden ligger.

Fakta

Anne berättar grunderna. Här är ett försök att återberätta.

Region Gotland (och Staten, PTS?) har förhandlat med TeliaSonera och i Telias Avsiktsförklaring finns tjänster paketerade för Gotlands fiberutbyggnad.

1. En nationell kommunikationsoperatörstjänst – nåt sätts upp vid telestationen och vi kan nå operatörer via den. (?)
2. Avtal om TeliaSoneras tjänst Lagom Trippel Play (fri ip-telefoni inom samma nät, tv 18 kanaler, 100 MB bredband) 299:-/mån + fri utrustning, bindningstid 5 år.
3. Avtal om TeliaSoneras tjänst Lagom Trippel Play (fri ip-telefoni inom samma nät, tv 18 kanaler, 100 MB bredband) 299:-/mån + fri utrustning, bindningstid 10 år.

Det tredje alternativet ger varje kund ett stöd från TeliaSonera? På 6000 kr.

Region Gotland stödjer med 2000 kr/hushåll till fiberföreningen. Även för de som inte ansluter sig i nuläget till fibernätet. Det är fiberföreningens skyldighet att se till att det är förberett för dessa fastigheter.

Efter avtalstidens utgång (5 år/10 år) är TeliaSonera tvungna att öppna nätet för andra operatörer, så du har valmöjlighet som kund.

Varför Fiber?

Anne berättar att det mobila nätet är redan överbelastat vid upplänkning – alltså när vi skall skicka iväg mail och filer. Även om Telia byggt ut det mobila nätets länkar, så har alla operatörer "Roamingavtal", vilket innebär att de kan låna lediga platser hos varandra. Så Telias utbyggda mobilnät är fullt av andra operatörer i alla fall.

Det mobila nätet skulle behöva "Hotspots" och "stödmaster" som sätts ut, men dessa kommer ändå behöva använda fiber för att fungera. Därför bidrar fiberutbyggnaden till att det mobila nätet kommer fungera bättre. Anne berättar om fiberns kapacitet och det är så otroligt, så det kan jag inte ens återberätta. Hon visar även den lilla kabeln med massor av små glastrådar.

Andra svar på våra frågor

Strömavbrott? Eftersom fibern installeras i telestationen har den en el-backup, precis som för fasta telefonen. Har man viktig datakommunikation redan idag, investerar man i en egen el-backup som kallas UPS.

Moms och skattesmäll? Föreningens kostnader för ex. grävning är momsbelagt. För att kunna lyfta den momsen behöver föreningen verksamhet som vi kan betala in moms för. Föreningen ska ju ändå inte gå med vinst. En skattejurist har tagit fram en modell för fiberföreningar att kunna använda momsen, så att det vänds till vår fördel. De pengar vi får in i föreningen får vi kalla för insatser till verksamheten – och då kan vi momsbelägga dessa. (om jag fattat det rätt?)

Varför ska vi gräva i åkrarna och inte vid vägen? Det är dyrt att gräva i vägverkets vägar, plus att vi kan bli skyldiga att flytta fibern på egen bekostnad om vägverket skulle få andra planer.

Hur kommer fibern över vägar och kanalen? Det går att hänga fibern i broar (dock inte vägverkets broar) och i överkanten på dikestunmlar. Det går också att borra sig under vägar. Det

lönar sig att dra fiber parallellt (ex. på var sin sida om en väg/kanal) i 200 m för att slippa en vägövergång.

Vem drifrar nätet?

Just nu är det den lokala fiberföreningen som äger och drifrar nätet med det ansvaret som det innebär. Anne jobbar på att den nybildade Föreningen Fiber, en paraplyorganisation för fiberföreningar, ska ta över driftansvaret. För att förenkla för de små föreningarna. Men där är vi inte riktigt ännu.

Stoppkossar?

- Ansök till vägverket tidigt om grävning. De har många ärenden nu och det kan ta tid. (varje fastighet för sig eller?)
- Begär utvisning av ledningar och annat viktigt som ligger i marken från Länsstyrelsen (?). Det gör varje fastighet för sig. (?) rätta mig om jag har fel.
- Sök gräventreprenörer tidigt. De har fullt upp.

Referenser

Tommy & Tommy för Linde-Lojsta är tydligen bra inspiratörer att konsultera.

Mötet kom fram till:

1. För att söka de Leaderpengar som finns bildar vi en projektgrupp genom föreningen Dalhems Sockenutvecklingsförening. Peter Brennwald söker pengarna. Dessa 15 000 kr är till för fiberutvecklingsmöten (lokal, fika etc.).
2. Vi ska tala med grannsoknarna för att veta exakt vilka vi ska kalla till det första stormötet. Anna Almgren talar med Hörsne och Halla. Johanna talar med Ganthem. Barlingbo var det inte någon som tog på sig.
3. Erik öppnar upp en webb-sida där vi kan lägga ut info. Dalhemfiber.se
4. Nästa möte: **torsdag 3/11 kl. 19,30 hos Perolof på Myre gård.**
 - a. Har vi ringt grannsoknarna? Vilka ska vi exakt kalla till stormöte?
 - b. Anna A och Anna B tar fram text till utskick till ett stormöte.
 - c. Johanna tar med sig Digitalkartan från Anne.
 - d. Erik visar upp en webb-sida?
 - e. Sopregistret (johanna har mailat Anne och frågat om det)
 - f. Dela upp Dalhem i områden. Utse kontaktpersoner för områdena.
 - g. Inför stormötet. Är lokalen bokad? Leaderpengar? Fika beställt?
5. Stormöte i Dalhem bygdegård, tosdagen den 17/11 kl. 19.
 - Erik bokar lokalen via Susanne Jannehag och kollar även om hon kan prata om fiberlånen från SparbankenGotland.
 - Någon kollar med bygdegårdsföreningen om det kan fixa fika till den kvällen. Vi kan betala bygdegårdsföreningen från Leader-pengarna för det.
6. Dalhem fiber ska vara tillgängliga och informera vid Dalhem Julmarknad på Nygårds i december.

Tack Anna och Patrik för gästvänligheten och det goda fiket.

Vid pennan // Johanna Larson (0707-216858 /38062)

